

We citeerden onlangs uit „De Stroom” Martien Bever sluis over Negerpoëzie. Hier is een fragment uit het 3e artikel:

De neger verbloemt zijn primitieve hunkering naar een beter leven niet. Over zijn geestelijk geluk zingt hij zelden of nooit. De neger voelt zich trouwens niet slecht en „zondig”. Hij heeft het steeds over de „goede, brave negerbroeders”, dit zijn zijn kameraden die voor weinig loon hard zwoegen en geen tijd hadden om slecht te zijn. Typeerend voor dit gevoel is het negergebed, dat ik hier zal laten volgen. Als ik bij God zal zijn, zoo ongeveer denkt de neger, zal ik niet alleen „met de engelen eten”, maar ik zal ook mijn aardse broeders helpen.

Is dit niet reeds een bewijs van zijn goedheid en rechtvaardigheid? Hij zingt dan:

Gebied.

Ik zou wel willen rijden naar omhoog
en bij de engelen rusten op den hemelboog.
Ik wilde wel: God zou mij welkom heeten
en 't brood meegeven, dat de engelen eten.

O dat ik eenmaal naast Hem ben gezeten,
God die zoo goed is, en zijn brood zal oten.
Ik zal gelukkig wezen; God en ik, wij zullen
doen wat wij willen en de arme bedden
van alle goede negerbroeders, daar beneden
vervullen.

Maar ik moet werken... o altijd... altijd
Het duurt zoo lang... het is een eeuwigheid.
O God zie mij toch zwoegen hier, altijd, altijd
Het duurt zoolang in deze ellendigheid.

En waarom werk ik? om wat brandewijn
wat zwarte koffie en een oud brok brood.
Of waarom werk ik? om wat brandewijn...
Mijn God... mijn God! wanneer komt dan de dood,
dat ik zal bij U zijn?

Ik werk zólang, mijn hart is zwaar als lood,
Wat is mijn loon? slagen en nood
en zwarte koffie en wat brandewijn....

Ook dit:

Mijn vader dood! 't is alles dood!
Ik ben een slaaf, alleen, in nood.
Nu zwart ik eenzaam, als een visch
die uit de bron gevangen is.
Nu ben ik nog een pluiz, dat drijft
en ergens stuit en hangen blijft.
Mijn moeder sprak:
„Prijs toch den tijd
Wanneer je ligt en heilig zijt
tegen de aarde uitgespreid.”

Zoo leg ik mij op dezen hoek
der aarde neer, die ik vervloek,
ei, vogel, die daar zweeft voorbij!
ei, blanke, die daar lacht om mij!
Ik leef niet meer in slavernij,
ik sterf... ik ben gelukkiger
dan jij....

K. S.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:
Gorinchem: Th. Delleman te Aalten en W. H. v. d. Vegt te Goes.
Groningen: J. H. A. Bosch te Alphen a. d. Rijn en D. Scheele te Middelburg.
Oostzaan: Cand. E. Teunis te Enschede en Cand. H. J. Westering te Nunspeet.

Beroepen te:
Wormer: B. E. van Buuren te Hemelum.

Aangenomen naar:
Oudaboorn: J. Hartkamp te Oudega (Small).
Rinsumageest: Cand. S. Eringa te Leeuwarden.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Bedankt voor:
Sassenheim: J. B. G. Croes te Gouda.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:
Bruinisse: J. D. Barth te Borssele.

NEDERLANDSCHE HERFORMDE KERK.

Beroepen te:
Aagtekerke (toez.): Cand. J. G. Panhuizen, hulppred. te Sloten (N.-H.).
Dinteloord: A. H. J. G. van Voorthuizen te Rijssen.
Eerbeek (toez.): W. A. Hoek te Amsterdam.
Frederiksoord: Cand. D. Bender te Hilversum.
Leermens (Gr.): H. Marra te Huizinge.
Nieuwe Schans: J. A. Swart te Kimsward.
Nijkerk: J. de Bruin te Rotterdam.
Oppenhuizen: H. S. van Rijs te Vianen.
Reiskum: W. Deur te Schoonhoven.
Rouveen: E. Schimmel te Ameide.
Stedum: J. Hengeveld te Oosthem.
Visvliet (toez.): A. Kabel te Bozum.

Aangenomen naar:
Veenendaal: J. Bakker te Bleiswijk.
Waneperveen: Cand. IJ. Hoekstra te Koudum.

Bedankt voor:
Nieuw-Weerdinge: O. Huistra te Sloten (Fr.).
Werkendam (toez.): P. v. d. Kraan te Hoogvliet.

Intrede te:
Buiksloot: P. N. v. Schouwenburg. Tekst: Psalm 121.
Driesum: M. Verweij. Tekst: 1 Cor. 1:23 en 24.
Roswinkel: Cand. A. K. L. Bloem. Tekst: 1 Cor. 5:14.
Rijsdord: P. den Duijn. Tekst: 1 Cor. 1:9a.

Afscheid van:
Rotterdam: Dr. S. F. H. J. Berkelbach van der Sprekel. Tekst: 2 Cor. 3:3.

konden worden geregeld en de rechtspositie van ambtsdragers en gemeenteleden gewaarborgd.

Deze eenige weg tot oplossing der moeilijkheden wil men echter niet op, zelfs Gereformeerde Hervormden, die het allern meest gedrukt worden door de kerkelijke ellende, ziet men zich verwarren in de struiken van Kerkherstel, in stede van zich op het standpunt der belijdenis te plaatsen en een doel na te streven, dat alle rechtsvragen, voor zoover zij levenskrachtig zijn, ten goede moet komen.

Aan deze praktische kwestie-De Bildt kunnen onze lezers, voorzoover ze dat noodig hebben, misschien gemakkelijker zich demonstreeren, welke bezwaren het leven in de Hervormde organisatie meebrengt, en welke moeilijkheden een oplossing buiten de Schrift om ondervindt, dan aan een afgetrokken betoog. We geven daarom Prof. Severij's woorden hier door.

„Niet altoos twisten.”

„Mijn Geest zal niet altoos twisten”, — ieder kent deze uitspraak van Genesis 6:3, naar onze Statenvertaling. Het is goed, te lezen, wat Prof. Aalders daarvan schrijft in het „Leidersblad”:

Een eerste moeilijkheid zit hier in het woord „twisten”. Wat beteekent dit? De Kanteekenaars geven deze uitlegging: „mijn Geest zal niet langer met de hardnekkige menschen strijden door den mond van de overige vromen en met name van Noach”. Dan zou dus de bedoeling zijn, dat God de zondaars niet langer door de vromen zou laten vermanen. Maar indien dat de bedoeling ware, zou het door het spreken van een „twisten van Gods Geest” toch wel wat vreemd zijn uitgedrukt. Bovendien is er in het voorafgaande van een dergelijk „vermaan” niets vermeld, en daarom zou de interpretatie van „niet in eeuwigheid” als „niet langer” kwalijk in het verband passen. Ten slotte is er ook taalkundig eenig bezwaar tegen de vertaling van het Hebreeuwse woord door „twisten”. Er zijn nog twee andere vertalingen door de geleerden voorgesteld, n.l. „nederig” of „onderworpen zijn” en „blijven”. Van deze twee verdient de laatste wel de voorkeur, omdat die den besten zin geeft. De zin wordt dan: „mijn Geest zal niet altoos in den mensch blijven”, d.w.z.: Ik zal mijn Geest, die in mensch en dier optreedt als de levensgeest (vgl. Ps. 104:29,30), aan hen onttrekken, dus: Ik zal hun het leven benemen.

Prof. Aalders vertaalt het geheele vers als volgt:

„Toen zeide de Heere: mijn Geest zal niet voor altoos in den mensch blijven, nu zij zich misgaan; ze zijn vleesch en hun zullen nog honderd en twintig jaar resten” (letterlijk: hun dagen zullen zijn honderd en twintig jaar).

Het vers wordt vaak geciteerd; het zal dus velen interesseren, dat de opvatting naar Prof. Aalders' meening anders zijn moet, dan doorgaans bij wie het citeren aanwezig is.

Over de „reuzen”.

Ook over Genesis 6:4 spreekt Prof. Aalders:

En nu komen we tot de „reuzen” van Gen. 6:4. Zoals we reeds de vorige maal gezegd hebben, meenen de voorstanders van de engelen-huwelijken, dat deze „reuzen” daaruit zijn voortgekomen. Maar het is niet juist, dat deze „reuzen” te danken zijn aan de huwelijken, waarvan in Gen. 6:1 en 2 sprake is. Het staat ook niet in den tekst. Veel eer het tegendeel. Lezen we Gen. 6:4 maar eens goed. Wat staat er dan? „In die dagen waren er reuzen op de aarde”. Let wel, er staat dus niet, dat door de in vers 1 en 2 bedoelde huwelijken „reuzen” op de aarde kwamen; neen, ze waren er toen al reeds. En „in die dagen”, waarop slaat deze tijdsbepaling? Natuurlijk op de dagen waarvan de gewijde Bijbelschrijver hier spreekt, de dagen, waarin de huwelijken van „Gods zonen” en de „dochters der menschen” tot stand kwamen, zooals er ook bij wordt gezegd. Want de drie woordjes „en ook daarna” moet men beschouwen als een tusschen haakjes of gedachtenstreepjes geplaatste opmerking, waarin ons herinnerd wordt, dat er niet alleen toen „reuzen” waren, maar ook nog later (men denke aan Schriftuurplaatsen als Num. 13:33; Deut. 1:28; 3:11; 1 Sam. 17:4; 2 Sam. 21:16—22; 1 Kron. 11:23; 20:4—8). We moeten dus den tekst aldus lezen: „in die dagen waren er reuzen op de aarde — en ook daarna — als Gods zonen tot de dochters der menschen ingegaan waren, en zich kinderen gewonnen hadden”. In die dagen dus, men lette hier wel op, toen de hierboven besproken huwelijken plaats vonden, waren er reuzen. Deze reuzen ontstonden dus niet ten gevolge van die huwelijken.

Na deze afwijzing van de onjuiste opvatting volgt thans de juiste:

We zullen ons wel niet vergissen wanneer we de mededeeling omtrent de „reuzen” in dezen zin verstaan, dat het menschengeslacht in het tijdvak van den zondvloed algemeen zich door een veel grootere lichamelijke ontwikkeling onderscheidde. De Bijbelschrijver knoopt aan bij een herinnering aan de bijzondere grootte en lichaamskracht van de oudste menschen, die onder zijne tijdgenooten nog voortleefde. Men kan vermoeden, dat deze bijzondere lichamelijke ontwikkeling ook wel verband zal hebben gehouden met hun veel langeren levensduur.

De afvaardiging der ouderlingen.

Dr. Van Lonkhuyzen schrijft in „Geref. Kb. Schouwen-Duiveland en Tholen”:

Het agendum der Generale Synode bekijkende, trof het mij, dat ik onder de afgevaardigde ouderlingen niet één naam vond, niet enkel van de vele onder ons welbekende politieke mannen, of andere welbekende intellectuelen, maar niet één man met een

wetenschappelijke titel of die op finantiële of ander gebied als vooraanstaand onder ons volk algemeen bekend is. Noch onder de primi-afgevaardigden, noch onder de secundi. Geen meester in de rechten, geen doctor in de medicijnen, of in de letteren, of in een der andere wetenschappen. Geen vooraanstaand welbekend man. Ik ben nog maar weinige jaren terug en kan niet bogen de kerkelijke kaart van ons land tot in de finesses te kennen, maar zoover ik nagaan kan, behooren deze soort afgevaardigden zoo goed als allen tot wat men gemeenlijk noemt den middenstand.

Nu is het overbodig om te zeggen, dat het verre van mij is, daarop eenigen blaam te leggen of deze broeders op eenige manier te minachten. Integendeel, we zijn dankbaar, dat God onder boeren en middenstanders onderscheidene mannen geeft met bijzonder gezond en helder inzicht. Tot dien stand behoort ook wel de groote menigte van ons volk. Dus is het niet meer dan natuurlijk, dat hij ook rijkelijk ter Synode vertegenwoordigd is.

Maar ik vraag me toch af: Waar zijn de anderen? Die dan „intellectuelen” of leiders genoemd worden? Die op politiek en wetenschappelijk en menig ander gebied als vooraanstaande en de leidlieden des volks geacht worden? Hebben ze het te druk? Maar hebben deze middenstanders dan niets te doen? En moet alles bij hen voorgaan voor den dienst der kerk en de verzorging harer belangen? Of zijn die intellectuelen geen ambtsdragers? En waarom niet?

Als ik de lijst der afgevaardigden naar de Fransche synoden in vorige eeuwen overzie, wat een mannen met titels, zelfs vele met adellijke titels, soms hooge. Ook wetenschappelijke mannen. Men krijgt den indruk: dat zijn de leidlieden van het volk.

Natuurlijk is het even ver van ons, als van Dr. Van Lonkhuyzen, ook maar iets af te doen van den grooten dank, dien ons volk verschuldigd is aan ouderlingen, die met soms ontzaglijke offers zich geven voor het werk. Dat echter de afvaardiging een trouw beeld is van het kerkelijk leven, zou niemand kunnen beweren. De oorzaken? M.i. zijn het er vele. Reeds de kerkeraden zelf geven — met name in de steden — geen trouw beeld van de gemeente; niet door hun schuld, maar doordat velen, die men met de leiding zou willen belasten, niet kunnen, soms den indruk geven, niet heelmaal te willen ook. Voorts: de afvaardiging naar de meerdere vergaderingen is altijd voor de stadsouderlingen een kwaad ding. Zij komen veel minder ter classis dan de collega's van het dorp, omdat hun kerkeraad veel grooter is. Of — want het geldt hier geen tegenstelling van stad-dorp — of ook: de door Dr. v. L. bedoelden kunnen geen heelen dag vrijmaken voor de classis. Gevolg: zij behooren niet tot dat eigen-aardige (trait d'union niet vergeten) „vergaderingstype”, dat zich in den loop der jaren begint te vertoonen bij bepaalde (overigens door natuurlijke bekwaamheid daartoe aangelegde) personen, die den vergaderingsstijl kennen en beheerschen, en haast vanzelf naar voren treden bij stemming voor afvaardiging. Bovendien beseffen velen niet altijd, wat er op het spel staat, hebben een afkeer van stemmen onder den indruk van bepaalde gezichtspunten (als h.v. een bepaald vraagstuk aan de orde komen moet, dat speciale voorlichting vraagt), en stemmen het eerst degenen, die ter vergadering zijn. Bij onze tegenwoordige vergaderingswijze zal, hoe grooter de kerken worden, des te meer de afvaardiging gebrekkig blijken in het met zorg kiezen van „rechte mannen” voor een bepaalde „rechte plaats”.

Men kan dat rustig zeggen, zonder daarmee iets kwaads te spreken van wie wel gezonden worden. Zij hebben hun verdienste, geven hun offer. Maar het gaat nu niet over wie wel komen, maar over wie onder de ouderlingen (soms ook predikanten) nooit de kans krijgen, en toch iets goeds zouden kunnen doen. Hoe opener men deze dingen bespreekt, hoe beter het is, juist voor de rechte waardeering van wie naar den eenvoudigen loop der dingen zich geven aan den van hen gevraagden dienst der kerken.

De heer Bloem over „krank in den levenswortel”.

De H. Knoop schrijft in „Delfsh. Kb.” nog iets over het referaat van den Chr. Geref. heer Bloem, wiens merkwaardige uitspraken reeds eerder hier ter sprake kwamen. We lezen:

Waarom aan de pers werd medegedeeld, dat de heer Bloem 12 en niet 13 stellingen verdedigd heeft, is mij een raadsel. Heeft men misschien een bepaalde reden gehad aan de pers niet alle stellingen mede te deelen, maar alleen wat in die pers de „belangrijkste” genoemd werden? En zoo dit inderdaad het geval is, was die reden gelegen in de vrees, dat eigenlijk die stellingen het daglicht niet verdragen konden? Het heeft er wel den schijn van. Ik neem h.v. STELLING 7. Zij luidt: De afscheiding is door velen bestreden en veroordeeld. Dr. A. Kuyper Sr noemde haar duidelijk: „krank in den levenswortel”.

Het venijn zit hier in de staart. Want zooals het hier geformuleerd is, is het een LEUGEN. Men staat toch wel heel zwak als men zijn gescheiden-willen blijven van hen, die dezelfde belijdenis hebben en die op vereeniging telkens hebben aangedrongen, met wie men ook op grond van het Woord des Heeren een zijn moet, niet anders meer verdedigen kan dan met wat met de waarheid in strijd is. En dat is stelling 7. Zij is een pertinente onwaarheid.

Er volgt dan een verwijzing naar het prachtige artikel, dat Dr. Kraan over deze zaak in ons blad schreef (23 Juni j.l.).

voor enkele elijdenis der die woorden in zijn lezing Studenten- hij het wee o vele malen lie nog sprak s antinomist g geen wets- rden weder i blijven des- uwigheid ten

l te De Bildt 'oen predikte t allen onder een uit vrije oden kunnen God is, ons en doodstaat is tusschen aking in het rijn volk toe- t”, preeken-

rijn over de

denken, weet in hun aan- apronis van r richtingen om Dr de L. wijzen. Hoe afwijkingen op grond van lassicaal Be- chen leeraar

r richtingen ementen, die richting uit- handhaving naar de be- ts vinden in niet in een g wil geven n een kader

i het verder een com- en behoeven, e kerkeraden ing en ver- werd over Bildt zoo te rewscht is, ehoorde zich tratieve zor- ten aan de ok classicaal

et erotische le afgoderij vel degelijk e aanwezig en aange- probleem- zijn princi- spreekt van n de reime lemmerende stendenzen”

ellijk samen ividuali- nde „een- kenmerkt. ppen, welke brengt. Het emachtigd”. he analyse sexueele rijkheid. ntasie. De de theore- i manieren, dt deze in- d. Spranger ematik des sexueele dat zij niet oelsmomen- an worden. ik, dan kon een „scha- deze zaak n „edel on

n. Dit kan vroegtijdig lfbevelekking ualiteit. De rtherblijven, staan weder dan op het in verband slagen kun- OPPERS.

weljk”, pag. 112, 89.